

SAVJET ZA REVIZIJU PLANSKIH DOKUMENATA
Podgorica, 27.10.2020.god.

Pisarnica Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Primijeno: 28.10.2020.			
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog
09	206	127	

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

Na osnovu Rješenja o određivanju članova Savjeta za reviziju **IZMJENA I DOPUNA PROSTORNO - URBANISTIČKOG PLANA GLAVNOG GRADA PODGORICE**, br. 101-53/162 od 21. 11. 2019. godine, Savjet podnosi:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KORIGOVANOG NACRTA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNO - URBANISTIČKOG PLANA GLAVNOG GRADA PODGORICE

OPŠTI DIO:

Predmet: IZMJENE I DOPUNE PROSTORNO - URBANISTIČKOG PLANA
GLAVNOG GRADA PODGORICE

Naručilac: VLADA CRNE GORE

Obrađivač: MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

Rukovodilac izrade: ALEKSANDRA TOŠIĆ JOKIĆ, dipl.ing.arh.

Faza: NACRT PLANA

NALAZ:

Nakon uvida u dostavljeni **Nacrt izmjena i dopuna Prostorno - urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice**, konstatuje se sljedeće:

1. U dijelu **prostornog planiranja i urbanizma** Nacrt ID PUP-a Podgorice je korigovan po primjedbama Savjeta / Komisije. Korekcije su tehničkog karaktera. Primjedbe i sugestije Savjeta / Komisije za reviziju su se prvenstveno odnosile na strateška pitanja koja su od značaja za realizaciju ciljeva i politike uređenja prostora a koja se utvrđuju PPCG-om i PGR-om. Takva pitanja su, prije ostalih, formiranje „Centra Vojske CG“ i „Centra sudstva CG“.

S obzirom da su već deklarirani, inače stalno u planovima prisutni, ciljevi razvoja, organizacije i uređenja prostora: decentralizacija CG, ravnomjeran prostorni razvoj, smanjenje regionalnih razlika..., a da ovi centri mogu značajno doprinijeti realizaciji tih ciljeva – strateških opredjeljenja, aktuelna izrada PPCG-a i PGR-a je idealna prilika da se planski provjeri optimalan razmještaj ovih sadržaja u centrima/ gradovima Crne Gore. /Primjera radi: smještanje „Centra Vojske CG“ u Kolašin ili neki od gradova središnjeg dijela države, mogao bi biti značajan razvojni impuls za taj Region; ili „Centra sudstva“ na Cetinje...

Naručilac izrade/donosioc ID PUP-a Podgorice, trebao je još jednom razmotriti mogućnost da se Izmjene i dopune reduciraju /donesu samo za one intervencije čija realizacija je neodložna i izvjesna u periodu do donošenja PPCG-a i PGR-a.

2. U dijelu **geodezije** se konstatuje:

Primjedbe na Inovirani Nacrt su bile:

1. Primjedbe date na fajl: "8. Katastarska podloga sa lokacijama 1-21".dwg:

Uskladiti površine Zahvata i br.parcela koje su unutar Zahvata u dwg podlozi sa površinom i br.parcela iz tekstualnog fajla jer npr.

Za Lokaciju 15 iz poligona dwg površina je 2.58 ha, u tekstualnom dijelu površina je 2.83ha, Lokacija br.16 iz poligona dwg površina 3.16ha, u tekstualnom dijelu površina zahvata je 3.46ha, kod Lokacije br.17 površina iz dwg i tekstualnog dijela se slaže ali nije dobra jer nijesu u dwg-u obuhvaćeni djelovi kat.parcela br.1566/29, /30, granica ulazi u kat.parcele br.1566/24 /51 /26, za Lokaciju 20 površina iz poligona dwg je 4.7ha, a u tekstualnom dijelu je cca 4.3ha tako da treba u geodetskoj podlozi precizno nanijeti granice Zahvata i na osnovu njih dati površine itd. itd..

U odgovoru obrađivača stoji: Svi fajlovi su bili predati u digitalnom formatu u dwg i pdf verziji na CD-u. Nije poznato iz kog razloga je taj fajl nedostajao.

Sugestija na ovaj Korigovani Nacrt: Da li je postupljeno po gornjim sugestijama nije moglo biti provjereno jer ponovo taj fajl nije dostavljen.

U tekstualnom dijelu primjedbe na Inovirani Nacrt su bile:

1. Primjedba za Lokaciju br.6 nije sprovedena – kat.parcela br 2211/1 nije vlasništvo Glavnog grada **Odgovor obrađivača: *Prihvata se primjedba.***

2. Za Lokaciju 6a dati spisak kat.parcela koje se nalaze u Zahvatu - 3873/1, itd. **Odgovor obrađivača: *Ova lokacija neće biti predmet plana, već će se definisati kroz izradu PGR-a.***

3. Lokacija br.11 – predmetne kat.parcele se nalaze u K.O. Mahala, ne u K.O. Cijevna **Odgovor obrađivača: *Ova lokacija neće biti predmet plana, već će se definisati kroz izradu PGR-a.***

4. Lokacija br.19 – ponovo provjeriti granicu na sjevernoj strani da li se poklapa sa granicom Dup-a "Industrijska zona A" **Odgovor obrađivača: *Prihvata se primjedba.***

5. Za nove Lokacije br. 22 -34 dati opis granice ili spisak kat.parcela u Zahvatu..
Odgovor obrađivača: **Prihvata se primjedba.**

Fajl „10.ID PUP-A I GUR-a lokacije sa KATASTROM”.dwg je neispravan. Odgovor obrađivača: **Nije poznato iz kog razloga je taj fajl neispravan.**

3. U dijelu **saobraćaja** nema primjedbi na Nacrt ID PUP –a Glavnog grada Podgorice.
4. Za fazu **elektroenergetike** se konstatuje sledeće:

Na primjedbe i sugestije date u mišljenju na ID PUP –a Glavnog grada Podgorice - Nacrt plana, od 30.06.2020.g. Obradivači su dali sljedeće Tumačenje:

“Što se tiče primjedbi, uvažene su one primjedbe koje se tiču ovih izmjena i dopuna (smjernice su dopunjene uslovima za TS 110/10kV, TS 35/10kV “Velje Brdo” i korigovani ostali navedeni uslovi). Predmet ovih izmjena i dopuna je prenamjena prostora navedenih lokacija u zahvatu PUP-a Podgorice. Svi proračuni, pa i proračun vršne snage su iz važećeg plana PUP-a Podgorice iz 2014. Proračun za kompletan zahvat nije predmet ovog plana. Promjene na predmetnim lokacijama mogu minimalno uticati na ukupnu vršnu snagu s obzirom da se radi o malom udjelu u potpunom zahvatu PUP-a.”

Iz datog tumačenja se može zaključiti da Obradivači nijesu razumjeli suštinu datih primjedbi, pa s obzirom da izmjene u predmetnim Korigovanim ID PUP-a nijesu otklonile primjedbe revizije, smatram potrebnim da ih dodatno pojasnim.

- a. Obradivači u svom Tumačenju navode da proračun za kompletan zahvat nije predmet ovog plana, ali ipak iz važećeg PUP-a preuzimaju poglavlje “Procjena potrebe za vršnom snagom elektrodistributivnih potrošača”.

Kako se ovdje radi o izmjenama i dopunama PUP-a ova procjena je morala biti aktuelizovana jer se planske pretpostavke važećeg PUP-a bitno razlikuju od sadašnjeg postojećeg stanja. Uz već problematizovanu metodologiju proračuna, ovako priloženom procjenom se, zapravo, dokazuje neodrživost plana. Procjena je data sa uslovima da će do 2025. godine biti izgrađene čak četiri TS110/10kV: PG VI, PG VII, Tuzi i Smokovac. (Nejasno je što se podrazumijeva pod TS 110/10kV Smokovac, jer toga objekta nema u navedenim planovima. Da li se misli možda na Podgoricu 8? Na lokaciji Smokovac nema smisla, a ni elementarnih uslova za izgradnju ovakvog postrojenja). Do ovog trenutka izgradnja ni jednog od ovih objekata nije ni započeta, a izgledi da će svi oni biti izgrađeni do 2025. g. su nerealni. Izgradnja ovih objekata morala bi da omogući rasterećenje postojećih objekata, prvenstveno TS 110/10kV PG3, PG4 i PG5. Međutim, iz date Procjene se vidi da su oni na samoj granici instaliranih snaga, čak uz pretpostavku da su svi planirani objekti izgrađeni. Iz ovih činjenica se izvodi jedini logičan zaključak da će prema datoj procjeni u slučaju da ne

budu izgrađeni svi planirani objekti TS 110/10kV do 2025.g nastupiti raspad elektroenergetskog sistema na području Podgorice.

Iz ovih razloga ovako datu Procjenu potrebe za vršnom snagom treba aktelizovati uz primjenu pouzdane metodologije ili je ukloniti iz plana, ako već, kako tvrde Obrađivači, nije predmet plana.

- b. U poglavlju Kriterijumi za izgradnju elektroenergetskih objekata, Obrađivači postrojenja 110kV u TS 110/10kV definišu kao metalom oklopljeno SF6 gasom izolovano i uz to navode neke od osnovnih prednosti ovakvih postrojenja u odnosu na klasična. Međutim, već u sljedećem pasusu – opisu 10kV postrojenja sve te, navedene prednosti više ne važe, jer se propisuje primjena vazduhom izolovanih postrojenja. Time Obrađivači pokazuju potpunu nedosljednost i odbacuju sopstveni koncept i opredjeljena, odriču se obavezujućih uslova o primjeni savremenih tehnoloških rješenja koje propisuju planovi najvišeg reda, strategije i studije, na koje se pozivaju.

Vazduhom izolovana postrojenja su zasnovana na najstarijoj tehnologiji izolacije pa su iz tih razloga u kategoriji klasičnih postrojenja i ne ispunjavaju uslove koje Obrađivači propisuju za alternativna „druga rješenja koja koriste savremene tehnologije visokog kvaliteta i pouzdanosti“ . Treba napomenuti da u kategoriju savremenih rješenja, osim gasom izolovanih, spadaju i postrojenja izolovana čvrstim dijalektrikom.

Ovakvo opredeljenje, očigledno potiče od najnovije - retrogadne i subjektivne odluke CEDIS-a, da u postrojenjima 35/10kV odustane od dugogodišnje primjene gasom izolovanih postrojenja i vrati se na primjenu konvenconalnih – vazduhom izolovanih postrojenja. Dokaz za ovu tvrdnju je opis željenih - vazduhom izolovanih postrojenja (AIS), preuzet iz nekog od novih projektnih zadataka CEDIS-a: „Postrojenja predvidjeti kao vazduhom izolovano (AIS) metalom oklopljeno fabrički napravljeno i ispitano. Sabirnice koje povezuju module po ćelijama i ćelije među sobom predvidjeti da su izolovane do punog nivoa izolacije.“

Ovakav opis je apsurdan jer ovakvo postrojenje apsolutno ne postoji. Sabirnice koje povezuju module po ćelijama i ćelije među sobom su izolovane do punog nivoa izolacije samo u gasom izolovanim postrojenjima (GIS). U vazduhom izolovanim postrojenjima (AIS) nema modula (postoje samo odeljci), a sabirnice su slabo izolovane u cilju smanjenja sigurnosnih razmaka i smanjenja dimenzija postrojenja.

- c. Konstatacija iz Tumačenja Obrađivača: „Predmet ovih izmjena i dopuna je prenamjena prostora navedenih lokacija u zahvatu PUP-a Podgorice.

Promjene na predmetnim lokacijama mogu minimalno uticati na ukupnu vršnu snagu s obzirom da se radi o malom udjelu u potpunom zahvatu PUP-a", upućuju na zaključak da su u izradi ovog dijela nacrt PUP-a Podgorica Obradivači mogli da se opredijele na drugačiji, jednostavniji pristup u duhu datog tumačenja, bez nepotrebnog, neubjedljivog i nepropisnog upuštanja u analize i definicije, što bi bilo sasvim prihvatljivo.

Dostavljena dokumentacija: Korigovane Izmjene i dopune PUP-a Podgorica – Nacrt plana, u dijelu koji se odnosi na elektroenergetsku infrastrukturu, se može uputiti u dalju proceduru nakon što Obradivač otkloni navedne primjedbe i predloge rješenja uskladi sa uslovima propisanim planovima višeg reda.

5. Za fazu **hidrotehničke infrastrukture** se konstatuje da se prema grafičkom prilogu vidi da se hidrotehnička infrastruktura može rješavati uspješno na svim lokacijama i da se Korigovani Nacrt izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorica, za poglavlje Hidrotehnička infrastruktura, može dati u dalju razradu.
6. Na dostavljeni Nacrt ID PUP –a Glavnog grada Podgorice, kada je u pitanju oblast **šumarstva**, nema primjedbi.
7. U dijelu **poljoprivrede** daje se saglasnost na predloženi korigovani Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, uz napomenu da se ukloni termin "stanovanje u poljoprivredi" na stranama 176, 242 i 264 (2).
8. Za fazu **pejzažne arhitekture** nema primjedbi na korigovani Nacrt plana. Primjedbe i sugestije date u prethodnim fazama i verzijama izrade plana su korigovane i ugrađene u predmetni dokument.
9. **Izveštaj predstavnika Glavnog grada Podgorice:**

Rješenjem Ministarstva održivog razvoja i turizma CG br.101-53/159 od 20.11.2019. godine određena sam za članicu Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada u Podgorice, kao predstavnica Glavnog grada Podgorice, te konstatujem sljedeće:

Na osnovu Odluke o izradi i programskog zadatka kao i ugrađenih primjedbi datih na fazu NACRTA PLANA, Obradivač je dostavio KORIGOVANI NACRT Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, koji je prosljeđen Savjetu za reviziju planske dokumentacije.

Nakon uvida u KORIGOVANI NACRT plana ističem da nije u svemu postupljeno po prethodno datim primjedbama, obzirom da date primjedbe nijesu bile uslovnog karaktera već su date za fazu PREDLOGA PLANA, pa je potrebno postupiti po

njima u fazi predloga Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana glavnog grada u Podgorice:

Imajući u vidu propisane smjernice da je lokacija za građenje prostor koji se privodi namjeni u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima i smjernicama utvrđenim planskim dokumentom, potrebno je dopuniti i precizirati u planu za svaku lokaciju način realizacije. Ukoliko je realizacija po planu detaljne razrade, naglasiti planerski stav da li se radi o postojećem planu ili su potrebne izmjene plana. Ukoliko je realizacija direktno iz PUP-a pojasniti kojim putem, da li na osnovu idejnog rješenja dobijenog putem konkursa, gdje nagrađeno rješenje postaje sastavni dio Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, kao sastavni dio plana detaljne razrade sa navođenjem naziva plana ili izdavanjem UTU-a za na osnovu kojih se izrađuje tehnička dokumentacija.

Na lokacijama na koje se odnosi sljedeća odredba napomenuti razloge za ovakav predlog obzirom da je za izradu idejnog arhitektonskog rješenja, na osnovu kojeg se izrađuje tehnička dokumentacija, obavezno raspisivanje javnog konkursa (za objekte za potrebe državnih organa, lokalne samouprave, zdravstvenih, prosvjetnih, naučnih, kulturnih, sportskih i objekata socijalne zaštite koji su u državnoj svojini).

Takođe, kako nagrađeno rješenje postaje sastavni dio planskog dokumenta, navesti način uvođenja u formalne tokove usvojenog rješenja, po sprovedenom javnom konkursu, da li donosi odluku kojom predstavlja sastavni dio plana ili putem instituta Državnog odnosno Gradskog arhitekta kako bi se na osnovu usvojenog rješenja izdali urbanističko-tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije.

U poglavlju 10.2.1. u tabelarnom prikazu koji nosi naslov "programske i urbanističko-arhitektonske osnove za izradu detaljnih urbanističkih planova, urbanističkih projekata i lokalnih studija lokacije za gradska područja" neophodno je u skladu sa prethodnim precizirati "predviđene promjene i dopune postojećih i sadržaj novih dokumenata" i u situacijama kada se navodi da je "izrada plana u toku" ili "usvojen planski dokument", "vraćanje u prethodnu namjenu-poljoprivreda" i dr..

U tekstu brisati napomenu za način realizacije "Vlada" već precizirati, da li radi o objektima od opšteg interesa čija je realizacija moguća u zavisnosti od odredbi zakona koji u tom momentu bude važio. Objekti od opšteg interesa su državni objekti od opšteg interesa i lokalni objekti od opšteg interesa.

Obzirom na napomenu da je izrada DUP-a Donja Gorica u toku napomenuti način realizacije stava "Ovim ID se proširuje granica zahvata za DUP Donja Gorica koji je u izradi i sada iznosi 497.74 ha. Proširuje se iz razloga formiranja pristupne saobraćajnice ka Lokaciji 20-namjenjenoj izgradnji administrativno sudske uprave i uvezivanja u jedinstvenu prostornu cjelinu" sa naglaskom ako se odnosi na započete izmjene.

U SEPARATU izvršiti dopunu i precizirati smjernice i način realizacije navedenih stavova.

Naročito stavovi da će dio DUP-a ostati na snazi, da će dio DUP-a staviti van snage, da li DUP-a treba promijeniti ili čekati Plan generalne regulacije. Ovo je neophodna smjernica u PUP-u kao i potreba ujednačavanja stavove za lokacije.

Savjetu su dostavljena mišljenja: Uprave za zaštitu kulturnih dobara; MORT - Direktorat za razvoj konkurentnosti i investicije u turizmu, Direktorat za građevinarstvo, dio za vodosnabdjevanje, otpadne vode i upravljanje otpadom; Agencija za civilno vazduhoplovstvo; Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. U navedenim mišljenjima date su sugestije koje će se ugraditi u fazi predloga plana zajedno sa mišljenjima iz javne rasprave Nacrta plana gdje će se uključiti sve relevantne institucije i zainteresovana lica.

Analizirajući i upoređujući programski zadatak i korigovani Nacrt plana sa aspekta usaglašenosti, smatram da je *potrebno donijeti dopunu Odluke o izradi u dijelu programskog zadatka*, imajući u vidu da je dupliran broj obrađenih lokacija u korigovanom nacrtu plana u odnosu na definisane lokacije programskim zadatkom. Pri tom se ima u vidu i činjenica da je došlo do promjena lokacija iz faze Koncepta do Nacrta pa i u fazi korigovanog Nacrta u odnosu na Nacrt, a bez promjene programskog zadatka.

Imajući u vidu sve prethodno kao i činjenicu da se radi o **KORIGOVANOM NACRTU**, da će se kroz davanje Mišljenja na korigovani Nacrt plana uključiti sve relevantne institucije, smatram da je ovaj dokument dobra osnova za nastavak postupka na izradi Izmjena i dopuna plana, te je moguće sprovesti javnu raspravu Korigovanog Nacrta Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, a date sugestije ugraditi u postupku izrade Predloga plana.

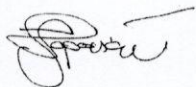
U toku javne rasprave će se, shodno zakonu, ostaviti mogućnost davanja primjedbi, predloga, sugestija, i od strane Glavnog grada Podgorica, ukoliko se za to ukaže potreba.

ZAKLJUČAK:

Nakon uvida u korigovani Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno-urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, Savjet za reviziju planskog dokumenta daje pozitivno mišljenje na Nacrt plana i predlaže da se Plan uputi u dalju proceduru, a da se nakon sprovođenja javne rasprave, u fazi Predloga plana izvrše korekcije u skladu sa sugestijama iz ovog Izvještaja.

Savjet za reviziju planskih dokumenata

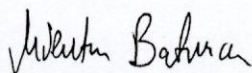
Prof. dr Svetislav G. Popović, dipl.ing.arh., predsjednik

mr Dragoljub Marković, dipl. prostorni planer, član

Milutin Baturan dipl.ing.geodezije, član

dr Biljana Ivanović d.i.građ., član

Biljana Ivanović

Miloš Vujošević, dipl.ing.el., član

Miloš Vujošević

Milorad Janković, dipl.ing.građ., član

Milorad Janković

dr Milić Čurović, član

Milić Čurović

dr Mirko Knežević, član

Mirko Knežević

Vesna Jovović, dipl.ing.pejz.arh., član

Vesna Jovović

Zorica Rakčević, dipl.ing.arh.,predstavnica Glavnog grada Podgorice, član

Zorica Rakčević